

تأثیر آفتابدهی خاک (Soil Solarization) بر کنترل پژمردگی آوندی و پوسیدگی ریشه فوزاریومی میخک در محلات

حسین بیات^۱، سید محمد بنی جمالی^۱

۱- مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان مرکزی، ایستگاه ملی تحقیقات گل و گیاهان زینتی محلات

پژمردگی آوندی و پوسیدگی ریشه میخک در اثر گونه‌های مختلف قارچ فوزاریوم، از عوامل محدود کننده تولید این محصول زینتی میباشند. دو گونه *F. equiseti* و *F. oxysporum* به ترتیب باعث پژمردگی آوندی و پوسیدگی ریشه میخک در منطقه محلات میشوند. جهت ارزیابی کنترل این دو عامل بیماری به وسیله روش آفتابدهی خاک (Soil Solarization) و مقایسه آن با روش ضد عفونی شیمیایی، طرح آزمایشی با ۸ تیمار و سه تکرار در قالب بلوکهای کامل تصادفی به اجرا در آمد. تیمارها شامل: ۱- پوشش خاک مرطوب با نایلون شفاف به مدت ۴ هفته. ۲- پوشش خاک مرطوب با نایلون شفاف به مدت ۶ هفته. ۳- پوشش خاک مرطوب با نایلون شفاف به مدت ۶ هفته + سم واپام به میزان ۴ (3/75/m²-g). ۴- پوشش خاک مرطوب با نایلون شفاف به مدت ۶ هفته + کود دامی نپوسیده به میزان ۵ (4/m²-kg-سم واپام). ۵- پوشش خاک مرطوب با نایلون شفاف به مدت ۶ هفته + کود دامی نپوسیده به میزان ۷ (5/7/m²-g- خاک مرطوب). ۶- پوشش خاک مرطوب با نایلون شفاف به مدت ۶ هفته + کود دامی نپوسیده به میزان ۸ (7/5/m²-g- خاک مرطوب). ۷- پوشش خاک مرطوب با نایلون شفاف به مدت ۶ هفته + کود دامی نپوسیده به میزان ۸ (8/5/m²-g- خاک مرطوب). ۸- تیمار شاهد. نتایج نشان داد که تیمارهای ۲، ۳، ۴، ۵ و ۶ به ترتیب با ۳/۱۰۴، ۳/۱۵۰، ۳/۱۸۵، ۳/۲۸ و ۳/۱۰۲ درصد مرگ و میر بوته کمترین درصد تلفات را داشتند که با یکدیگر در سطح ۵٪ اختلاف معنی داری را نشان ندادند. بیشترین درصد تلفات بوته‌های میخک به ترتیب در تیمارهای ۶، ۷ و ۸ با ۳/۲۸، ۳/۲۷ و ۳/۲۲ درصد مشاهده گردید که با یکدیگر در سطح ۵٪ اختلاف معنی داری را نشان ندادند. به این ترتیب، استفاده از روش آفتابدهی خاک به تنهایی یا همزمان با استفاده از کود دامی نپوسیده یا سم واپام تأثیر مطلوبی در کنترل پژمردگی آوندی و پوسیدگی ریشه میخک داشتند.